

Täytä lomake huolellisesti, puutteellisesti täytettyjä hakemuksia ei käsitellä. Vastaa hakemuslomakkeen kohtiin tiivistä ja täsmällisesti. Käytä vastaukseen kussakin kohdassa maksimissaan 1 000 merkkiä.

Rahoituksen hakija

Hakijan nimi/Hankkeen hallinnoija (yritys/virasto/tms.):

Kosteikkoekologian tutkimusryhmä (Wetland Ecology Group) / Helsingin yliopisto, Metsätieteiden laitos

Hankkeen perustiedot

Hankkeen nimi:

Helsingin pienvesiverkosto cityihmisten ja -eläinten kohtaamispaikkana sekä kaupunkilaisten identiteetin rakentajana

Hankkeen kokonaisaikataulu (kk.vvvv – kk.vvvv):

01.2017 - 04.2018

	2017	2018	2019
Innovaatorahastosta haettava rahoitus (euroa)	214 606	71 694	
Oma rahoitus (euroa)	34 100	7 260	
Muu rahoitus (euroa)			
Yhteensä (euroa)	248 706	78 954	

Hankkeen yhteistyökumppanit

Yhteistyökumppanit Helsingin kaupungilla:

ympäristökeskus, rakennusvirasto, opetusvirasto, Visit Helsinki, NATTOURS-hanke

Muut yhteistyökumppanit:

Uudenmaan ELY-keskus, Luonnontieteellinen keskusmuseo, Helsingin luonnonsuojeluyhdistys Helsy, Kaupunkipuisto Helsinkiin -hanke, Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa ry

Kuvaus hankkeesta www.hel.fi/innovaatorahasto -sivulle

Helsingin kaupungin pienvesiohjelmassa on visioitu, että kaupungissa on vuonna 2015 runsaasti hyvässä ekologisessa tilassa olevia pienvesiä, jotka muodostavat monipuolisia kokonaisuuksia ja toimivat ihmisten ja luonnon kohtaamispaikkoina. Tässä hankkeessa selvitetään, onko visio toteutunut pienvesiä ja niiden rantoja hyödyntävän eläimistön osalta. Maastolaskennoilla ja riistakameraseurannalla kartoitetaan pienvesiä hyödyntävä lajisto, ja samalla tuotetaan tietoa vesistöjen luoman verkoston toimivuudesta. Hankkeen tulokset tuodaan kaupunkilaisten saataville avoimen riistakamerakuvapankin, virtuaalisten tietotaulujen sekä teemapäivän avulla. Lähiluontoa tunnetuksi tekemällä vahvistetaan samalla asukkaiden paikallista identiteettiä. Kaupunkilaiset voivat myös konkreettisesti osallistua hankkeen aineiston keräämiseen sitä varten kehitettävän mobiilisovelluksen avulla. Hanke selvittää myös ihmisten ja eläinten kohtaamisen turvallisuutta ja tuottaa niihin ratkaisuehdotuksia.

Kuvaus hankkeen keskeisestä sisällöstä

Hankkeen kolme tärkeintä tavoitetta:

1. Helsingin pienvesiverkostoa hyödyntävän eläimistön kartoittaminen
2. Pienvesien luoman ekologisen verkoston toimivuuden ja turvallisuuden selvittäminen
3. Paikallisen identiteetin vahvistaminen ja ympäristökasvattaminen lähiluontotietoutta lisäämällä ja kaupunkilaisia osallistamalla

Kuvaa lyhyesti mitä hankkeessa tehdään:

Kartoitetaan valittuja pienvesiä ja niiden rantoja hyödyntävä eläinlajisto (linnut, nisäkkäät, sammakkoeläimet, vesiselkärangattomat) ja tuodaan eläimistö helsinkiläisten nähtäville riistakamerakuvapankin avulla. Pienvesien muodostaman ekologisen verkoston toimivuutta sekä verkoston ongelmakohtia selvitetään liikenteessä kuolleita eläimiä laskemalla. Kerätyn aineiston perusteella suunnitellaan tavallisille helsinkiläisille suunnattua, lähiluontoa esittelevää materiaalia (virtuaaliluontopolku, pienvesiesite, tietotauluja, teemapäivä). Keskeisessä roolissa on mobiilisovellus, jonka avulla kaupunkilaiset voivat ilmoittaa omia eläinhavaintojaan ja osallistua näin hankkeen toteutukseen. Sovellus suunnitellaan opettajien kanssa, jotta siihen saadaan vahva ympäristökasvatuksellinen näkökulma. Lisäksi sovellus tuottaa tietoa kaupunkilaisten tilan käytöstä.

Mitkä asiat hankkeessa luovat elinkeinoperustaa?

Paikallisen identiteetin vahvistuminen ja omistajuuden tuntu lähiluontoa kohtaan sitouttaa asukkaita Helsinkiin. Myös ympäristökasvatus sitouttaa sekä koululaisia että heidän vanhempiaan kaupunkiin. Helsingin kasvava maine vihreänä edelläkävijänä tarjoaa työkaluja matkailun edistämiseen ja mahdollisten startup-yri-tysten syntyyn. Kartoitusten tulokset tukevat kaupunki- ja viheraluesuunnittelua; pystytään osoittamaan alueet, jotka kaipaavat toimenpiteitä ja toisaalta alueet, joihin ei kannata uhrata voimavaroja. Näiden suunnitelmien kautta syntyy toimenpiteitä, jotka ainakin ulkoistettuna luovat elinkeinoperustaa.

Mitkä asiat hankkeessa luovat osaamisperustaa?

Kartoitusaineistot toimivat ympäristökeskuksen ja rakennusviraston tärkeänä taustatietona pienvesistöjen ja viheraluiden hoidossa sekä kaupunkisuunnittelussa. Mobiilisovelluksen tuottama tieto kaupunkilaisten tilankäytöstä antaa työkaluja kaupunkisuunnittelulle, esimerkiksi resurssien allokoinnille. Hankkeen tuottama ympäristökasvatusmateriaali antaa opettajille välineitä uuden opetussuunnitelman noudattamiseen, ja sähköinen materiaali innostaa koululaisia tutustumaan ympäristöaiheisiin.

Mitkä hankkeen osiot ovat innovatiivisia ja uusia tai uutta luovia?

Mobiilisovellus, joka mahdollistaa kaupunkilaisten osallistumisen hankkeeseen
Avoin riistakamerakuvapankki
Virtuaaliluontopolku
Pienvesien eläimistön kartoitukset: Kaupungilla ei ole ollut resursseja kunnollisiin lajistokartoituksiin.

Kuvaa lyhyesti hankkeen taustalla oleva ongelma, joka hankkeessa halutaan ratkaista:

Helsingin pienvesiä ja niiden rantoja käyttävä eläimistö tunnetaan hyvin puutteellisesti. Tietoa kuitenkin tarvitaan esimerkiksi kaupunkisuunnittelua tukemaan. Kaupungin pienvesiohjelman vision toteutumista eläimistön näkökulmasta ei ole selvitetty millään lailla.

Nimeä ja kuvaa samaan teemaan liittyviä muita hankkeita:

NATTOURS tuottaa materiaalia kaupunkilaisten ja turistien iloksi lähiluonnosta, mutta hanke ei sisällä ollenkaan pienvesiä, vaan keskittyy merenrantaluontoon.

Kuvaus hankkeen kulusta ja tuotoksista tarkemmin

Hankkeen toimenpiteet vaiheittain	Vaiheen tuotokset	Vaiheen ajoitus (kk)	Vaiheen kustannus (€)
vaihe 1: Pienvesien eläimistön kartoittaminen	Raportti Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisusarjaan Riistakamerakuvapankki Aineistoa NATTOURS-hankkeelle	Tammikuu – Huhtikuu 2017 (14 kk)	239 476
vaihe 2: Pienvesien muodostaman ekologisen verkoston yhtenäisyyden kartoittaminen	Raportti Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisusarjaan Kaupunkisuunnittelua tukeva materiaali rakennusvirastolle	Maaliskuu – Lokakuu 2017 (8 kk)	53 007
vaihe 3: Paikallisen identiteetin vahvistaminen ja osallistaminen, ympäristökasvatus	Mobiilisovellus Virtuaaliluontopolku Kahlaa Helsingin pienvesiin -teemapäivä Helsingin luontoon!-esitesarjaan materiaalia Infotaulut	Tammikuu 2017 – Huhtikuu 2018 (14 kk)	35 177

Mitkä ovat hankkeen hyödyt hakijan kannalta? Miten hanke hyödyntää kaupunkia ja kuntalaisia?

Yliopiston tehtävät ovat tutkimus, opetus ja sitä tukeva yhteiskunnallinen vuorovaikutus. Tässä hankkeessa yhteiskunnallinen vuorovaikutus toteutuu hyvin konkreettisesti. Hanke tuottaa myös tieteellisesti validia aineistoa, jota voidaan myöhemmin hyödyntää tutkimuskäytössä.

Helsingin kaupunki saa tietoa pienvesiohjelman vision toteutumisesta. Lajistoselvityksien tuloksia voidaan hyödyntää kaupunki- ja viheraluesuunnittelussa sekä kaupungin vihreän imagon rakentamisessa. Pienvesien muodostaman ekologisen verkoston toimivuuden selvittäminen tuottaa tietoa muun muassa viheryhteyksien ja liikenteen solmukohdista, sekä antaa työkaluja ongelmakohtien parantamiseen. Lisääntynyt paikallisuontotietämys ja omistajuuden kokemus sitouttavat helsinkiläisiä kotikaupunkiinsa. Helsingin koulut voivat hyödyntää hankkeessa tuotettavaa materiaalia opetuksessa. Hanke vahvistaa kuntalaisten paikallista identiteettiä sekä houkuttelee osallistumaan aktiivisesti kaupunkiluonnon seuraamiseen.

Nimeä hankkeelle 2–4 tavoitteiden toteutumisen seurantamittaria. Mikä taho mittareita seuraa?

Mobiilisovelluksen käyttäjämäärät
Riistakamerapankin vierailijamäärät
Materiaalia hyödyntävien opettajien määrä
Teemapäivään osallistuneiden ihmisten määrä
Tavoitteiden toteutumista valvoo hankkeen ohjausryhmä.

Tunnista kolme suurinta riskitekijää, jotka saattaisivat estää hankkeen tavoitteiden toteutumista.

Miten riskejä voidaan vähentää?

Riistakameroiden varastaminen/tuhoaminen. Riskiä hallitaan julkaisemalla kuvamateriaali 1-4 viikon viiveellä, siirtämällä kameroita tasaisin väliajoin sekä piilottamalla ja kiinnittämällä kamerat mahdollisimman hyvin.

Mobiilisovelluksen vähäinen käyttäjämäärä ja sovellukseen liittyvät tekniset ongelmat. Käyttäjämäärään vaikutetaan suunnittelemalla se yhteistyössä opettajien kanssa, jotka voivat ottaa sovelluksen käyttöön opetuksessa. Lisäksi tehdään aktiivisesti yhteistyötä esim. lintuharrastajien sekä Suomen Kennelliiton kanssa. Sovellus pidetään mahdollisimman yksinkertaisena ja käyttäjäystävällisenä. Tekniseen toteutukseen liittyviä riskejä hallitaan huolellisella suunnittelulla, ja sovelluksen testausvaiheeseen panostamalla.

Virtuaaliluontopolun vähäinen käyttäjämäärä ja siihen liittyvät tekniset ongelmat. Riskinhallintakeinot ovat vastaavat, kuin mobiilisovelluksen kanssa.

Miten hankkeen loputtua tuotokset viedään käytäntöön ja miten toiminta resursoidaan?

Kaikki aineisto luovutetaan kaupungin käyttöön ja sitä voi hyödyntää uuden materiaalin tuottamisessa. Ympäristökeskus on ilmaissut olevansa erittäin kiinnostunut aineistoista, ja tarvitsevansa aineistoa työnsä suunnitteluun. Raportti julkaistaan ympäristökeskuksen julkaisusarjassa, joten se on sekä kaupungin työntekijöiden että asukkaiden käytössä. Mobiilisovelluksesta saatu tieto kaupunkilaisten tilan käytöstä ja viheryhteyksiin liittyvä materiaali ovat rakennusviraston hyödynnettävissä kaupunki- ja viheraluesuunnittelussa.

Mobiilisovellus siirtyy kaupungin hallintaan. Sovellus pyritään rakentamaan yhteensopivaksi Luonnontieteellisen keskuksen koordinoiman hankkeen (Suomen Lajitietokeskus) tietokantojen kanssa, joten havaintoja voi tallentaa myös hankkeen loputtua. Lisäksi ympäristökeskuksella on vahvana tavoitteena osallistaa kaupunkilaisia ja luoda kaupunkilaisille omistajuutta lähiympäristöstään. Mobiilisovellus on yksi keino vastata haasteeseen hankkeen loputtuakin.

Mitkä digitaaliset tuotokset julkaistaan avoimena datana ja missä (esim. Helsinki Region Infosharessa (HRI)) hankkeen päätyttyä?

Hankkeen raportit julkaistaan Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisusarjassa sähköisinä versioina. Niistä voidaan tarvittaessa tuottaa myös painetut versiot.

Esite julkaistaan sähköisenä kaupungin internet-sivuilla ja Visit Helsinki -sivustolla. Esitteestä voidaan tuottaa myös painettu versio esimerkiksi kaupungin turisti-infopisteisiin.

Virtuaaliluontopolku julkaistaan Helsingin kaupungin haluamassa paikassa.

Lajistokartoitusaineistojen julkaisusta päättää Helsingin kaupunki.

Riistakamerakuvapankki julkaistaan avoimena datana Helsingin kaupungin haluamassa paikassa.

Mobiilisovellus jää kaupungin käyttöön hankkeen loputtua.

Mitkä digitaaliset tuotokset jäävät julkaisematta avoimena datana ja onko tästä erikseen sovittu hankkeeseen sitoutuneen Helsingin kaupungin hallintokunnan kanssa (yhteyshenkilö kerrottava)?

Riistakamerakuvista poistetaan sellaiset kuvat, joissa näkyy ihmisiä. Lisäksi poistetaan huonolaatuiset kuvat.

Lajistoselvitysten aineisto on tarkoitus jättää laajuutensa vuoksi vain kaupungin sisäiseen käyttöön, ja julkaista siitä oleellimmat osat karttoina sekä yhteenvetotaulukoina ja -kuvina hankkeen loppuraportissa.

Lajitoseuranta-aineiston julkaisussa on otettava huomioon mahdolliset salaustarpeet (uhanalaiset lajit).

Kuvattujen materiaalien julkaisematta jättämisestä ei ole erikseen sovittu kaupungin edustajan kanssa. Julkaisutarpeesta esimerkiksi seuranta-aineiston raakadatan osalta voidaan luonnollisesti keskustella.

Rahoituksen hakijan tiedot

Y-tunnus:
0313471-7
Toimipaikka (osoite ja postinumero):
Latokartanonkaari 7, PL 27, 00014 Helsingin yliopisto
Yhteyshenkilön nimi (hankkeen hankepäälikkö/vastuhenkilö):
Petri Nummi
Yhteystiedot (puhelinnumero ja sähköposti):
050 4486160, petri.nummi@helsinki.fi
Pankkiyhteys ja tilinumero:
Pohjola (OKO), SWIFT (BIC): OKOYFIHH, IBAN: FI58 5000 0120 3778 32
Sisältävätkö hakemus tai liitteet liike- tai ammattialaisuuksia? Jos sisältävät, niin miltä osin?
Ei

Hankkeen organisointi

Johtoryhmän kokoonpano:
Kirsi Verkka (Helsingin kaupungin opetusvirasto) Päivi Islander (Helsingin kaupungin rakennusvirasto) Tuuli Ylikotila (Helsingin kaupungin rakennusvirasto) Katja Pellikka (Helsingin kaupungin ympäristökeskus) Hanna Seitapuro (Helsingin kaupungin ympäristökeskus) Uudenmaan ELY-keskuksen edustaja
Projektiryhmän kokoonpano (omat työntekijät/hankkeeseen käytettävä työaika kk/hlö sekä ostopalvelut):
Petri Nummi (3 kk) Sari Holopainen (15 kk) Milla Niemi (13 kk) Mia Vehkaoja (15 kk) Jari Pirhonen/Jabina Oy (Mobiilisovellus, ostopalveluna) Antti Nykänen (Virtuaaliluontopolkumateriaalin tuotto 1 kk) Tutkimusharjoittelija (3 kk)
Hankkeen hyväksyjä (virastopäälikkö) ja hyväksymispäivämäärä (koskee vain virastoja ja tytäryhteisöjä):

Hankkeen yhteistyökumppaniin liittyvät tiedot (ei koske virastoja ja tytäryhteisöjä)

Hankkeeseen sitoutunut Helsingin kaupungin virasto tai tytäryhteisö:
Ympäristökeskus Rakennusvirasto
Sitoutumispäätöksen tekijä ja päivämäärä:
Esa Nikunen (Ympäristökeskus) 29.8.2016 Raimo K Saarinen ja Silja Hyvärinen (Rakennusvirasto) 30.8.2016
Yhteyshenkilön nimi ja yhteystiedot (puhelinnumero ja sähköposti):
Tutkija Katja Pellikka, p. 040 334 1633, katja.pellikka@hel.fi

Millä tavalla yhteistyökumppani sitoutuu hankkeeseen (euroa/työmäärä/johtoryhmän jäsenyys)?

Hankkeen ohjausryhmään asetetaan ympäristökeskuksen edustaja ja rakennusviraston edustaja. Ympäristökeskuksen yhteyshenkilöt (hakemusvaiheessa ympäristötarkastaja Hanna Seitapuro ja tutkija Katja Pellikka) avustavat kohdealueiden valinnassa sekä tausta-aineistojen hankkimisessa.

Opetusvirasto (yhteyshenkilö Kirsi Verkka) on luvannut niin ikään tukea hanketta osallistumalla ohjausryhmän toimintaan sekä osallistumalla ympäristökasvatusmateriaalin suunnitteluun ja mobiilisovelluksen jalkautukseen.

Miten hanke tukee kumppanin ja kaupungin strategisia tavoitteita ja linjauksia tai olemassa olevaa kehitystä? Mitä valmiuksia hankkeen tulosten testaamiseen ja käyttöön ottamiseen organisaatiossa on? Onko resursseja työn ohjaamiseen varattu?

Hanke on kokonaisuudessaan suunniteltu tukemaan Helsingin kaupungin Ekologisen kestävyuden ohjelmaan kuuluvaa pienvesiohjelmaa, jonka visiona on että vuonna 2015 Helsingissä olisi runsaasti hyvässä ekologisessa tilassa olevia pientä, puroja, lampia, soita ja lähteitä. Lisäksi tavoitteeksi on asetettu, että nämä pienvedet muodostavat monipuolisia kokonaisuuksia ja toimivat ihmisten ja luonnon kohtaamispaikkoina. Tämä hanke vastaa täysin tähän strategiaan ja linjaukseen. Se myös vahvistaa mielikuvaa Helsingistä vihreänä pääkaupunkina ja tukee Helsingin NATTOURS-projektia, jonka tarkoituksena tuottaa tietoa ja palvelua kaupunkilaisille ja turisteille kaupunkiluonnosta.

Kaikki hankkeen tuotokset ovat hyödynnettävissä kaikissa hankkeessa mukana olevissa virastoissa ja kaikki virastot (ympäristökeskus sekä rakennus- ja opetusvirasto) antavat resursseja työn ohjaamiseen, ja ovat innoissaan yhteistyön alkamisesta.

Onko yritys saanut valtiontukea tai muuta julkista rahoitusta viimeisen kolmen verovuoden aikana?

Helsingin yliopisto saa vuosittain valtiolta tukea. Itse tutkimusryhmä ei ole saanut.

Hankkeen rahoitus- ja kustannuserittelyt

Muu rahoittaja/rahoituskanava (nimi):	Myönnetty rahoitus (euroa)	Haettu rahoitus (euroa)	Haettu rahoitus varmistuu (pvm)

Kuluerittely	Kokonaiskustannukset (euroa)	Innovaatorahaston osuus (euroa)
Palkkakulut,	232 915	191 555
joista palkan sivukuluja	66 765	44 205
Matkakulut	3 800	3 800
Ostopalvelut,		
joista asiantuntijapalveluita	32 000	32 000
Hankinnat/investoinnit,		
joista koneiden ja laitteiden hankintamenoja	16 000	16 000
Toimisto- ja vuokrakustannukset		
Muut menot	42 945 (Overheadit)	42 945
Yhteensä	327 660	286 300